

Hudiksvalls kommun

larande.kultur@hudiksvall.se

Rektorn vid Bromangymnasiet enhet 1

bengt.viksten@hudiksvall.se

Beslut för gymnasieskola

efter tillsyn i Bromangymnasiet enhet 1
i Hudiksvalls kommun

Tillsyn i Bromangymnasiet enhet 1

Skolinspektionen genomför tillsyn i Hudiksvalls kommun under våren 2014. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen. Bromangymnasiet enhet 1 besöktes av Skolinspektionen den 21 och 22 maj.

Fakta om skolenheten

Bromangymnasiet är en kommunal gymnasieskola i Hudiksvalls kommun. Bromangymnasiet är uppdelat i fem skolenheter som leds av varsin rektor. Gymnasiet erbjuder sammantaget 14 nationella program, introduktionsprogram samt gymnasiesärskola. Bromangymnasiet Skolenhet 1 erbjuder utbildning på följande tre nationella gymnasieprogram:

Högskoleförberedande program

- Naturvetenskapliga programmet (NV)
- Teknikprogrammet (TK)

Yrkesprogram

- Industritekniska programmet (IM)

Skolenheten har vid tiden för tillsynsbesöket totalt 309 elever. Det största programmet är det tekniska programmet med 179 elever och det minsta programmet är industritekniska programmet med 44 elever.

Skolenheten leds av en rektor. Verksamheten är organiserad i tre arbetslag, ett för varje program. Skolenheten har ingen ledningsgrupp utan rektorn har valt att organisera verksamheten utifrån en "platt modell", vilket innebär att det inte finns arbetslagsledare utan lärarna delar på ansvaret att leda respektive arbetslag.

Kunskapsresultat

Bromangymnasiets olika skolenheter har i samband med årsskiftet 2013-14 genomgått en omorganisation som inneburit en viss omfördelning av de olika programmen mellan de olika skolenheterna. Skolverkets nationella statistik (SIRIS) för läsåret 2012/13 är baserade på den föregående organisationen. Därför finns inga samlade resultat för Bromangymnasiet Skolenhet 1 som helhet. Däremot finns statistik för de enskilda programmen. Skolverkets nationella statistik visar följande resultat när det gäller den genomsnittliga betygspoängen för de olika programmen läsåret 2012/13, (motsvarande resultat för riket anges inom parentes): naturvetarprogrammet 16,4 poäng (16,2), teknikprogrammet 14,8 poäng (14,2), och industritekniska programmet 10,4 poäng (jämförande värde för riket saknas).

Av Skolverkets statistik för läsåret 2012/13 framgår vidare att 100 procent av eleverna på naturvetenskapliga programmet (96), 97 procent på tekniska programmet (91) och 65 procent på industritekniska programmet (jämförande värde för riket saknas) är behöriga till universitets- och högskolestudier.

När det gäller andel elever som fullföljt utbildningen inom fyra år så visar Skolverkets statistik följande: naturvetenskapliga programmet 90 procent (91) och tekniska programmet 88 procent (89) och industritekniska programmet 84 procent (87).

Enligt skolans egen statistik nådde alla eleverna betyget minst Godkänt i samtliga kurser på naturvetenskapligt program läsåret 2012/13. På övriga program nådde inte samtliga elever minst betyget Godkänt enligt skolans egen statistik. Statistiken visar att 84 procent av eleverna på tekniska programmet samt 40 procent av eleverna på industritekniska programmet nådde minst betyget Godkänt i samtliga kurser.

Helhetsbedömning

Alla elever vid Bromangymnasiet Skolenhet 1 når inte lägst godkänt betyg i samtliga kurser som ingår i utbildningen. Bromangymnasiet Skolenhet 1 behöver utifrån detta vidta åtgärder inom flera områden som har betydelse för att höja elevernas kunskapsresultat.

Rektorn behöver ta ett ökat ansvar som pedagogisk ledare och se till att det dagliga arbetet är inriktat mot elevernas utveckling och lärande och mot att de nationella målen uppfylls. I detta arbete är det viktigt att rektor säkerställer att skolledning tillsammans med lärarna analyserar skolans resultat. Resultatet av analyserna ska sedan ligga till grund för prioriteringar och beslut som leder till utveckling av utbildningen.

Arbetet med att involvera eleverna i sin utbildning behöver utvecklas. Skolan saknar en strategi för hur elevernas inflytande ska öka i takt med ålder och mognad.

Arbetet med att ha väl förankrade rutiner för processen kring särskilt stöd behöver också utvecklas, så att åtgärdsprogrammen blir reella redskap för planering, genomförande, uppföljning och utveckling av den pedagogiska verksamheten runt elever i behov av särskilt stöd.

Många elever upplever skolan som trygg och de elever Skolinspektionen intervjuat uttrycker också att de har ett mycket stort förtroende för lärarnas undervisning och deras kompetens. Skolan behöver dock vidta åtgärder vad det gäller bristande studiero på industritekniska programmet.

Skolinspektionens ingripande

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger enligt 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Hudiksvalls kommun att vidta nedanstående åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast den 19 september 2014 redovisas för Skolinspektionen.

Undervisning och lärande

Bedömning

Hudiksvalls kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet med undervisning och lärande.

- Se till att rektorn och lärarna klargör för eleverna vilka mål utbildningen har.
- Se till att undervisningen utgår från och omfattar examensmålen för respektive nationellt program.

Motivering

Utbildningens mål

Enligt skollagen ska rektorn och lärarna klargöra för eleverna vilka mål utbildningen har, vilka krav skolan ställer och vilka rättigheter och skyldigheter elever har.

Undervisningen för elever i gymnasieskolan ska utgå från de examensmål som finns för varje nationellt program. Undervisningen ska även utgå från ämnesplanerna. De anger målen och det centrala innehållet för undervisningen i varje enskilt ämne och kurs.

Elever beskriver i intervjuer att det skiljer sig mellan program och lärare i vilken mån som examensmålen utgör "en röd tråd" genom deras utbildning. Framför allt beskriver de att lärare som inte är direkt knutna till deras program och har enstaka kurser, ofta gymnasiegemensamma kurser, har svårt att koppla samman undervisningen med respektive programs examensmål. Tydligast med att beskriva dessa problem är eleverna på Hudiksvalls tekniska program, HIT. Lärare beskriver i intervjuer en liknande bild och menar att det är svårt att utgå från examensmål när de har elever från flera program i undervisningsgrupperna. Av intervju med både lärare och rektor framgår att personalen på skolenheten inte gemensamt har kommit fram till hur arbetet med att förverkliga examensmålen ska bedrivas så att även lärare utanför programmets arbetslag kan omfattas.

Av intervjuer med elever framkommer att det är en skillnad mellan programmen och lärarna i hur de arbetar för att eleverna ska få kunskaper om ämnes-

planernas mål och kunskapskrav. Enligt eleverna finns det lärare som främst tar upp detta i inledningen av en kurs vilket gör det svårt för dem att använda sig av informationen för sitt lärande under kursen. De ger även exempel på lärare som informerar fortlöpande under hela kursen och därmed ger bättre förutsättningar för deras lärande. Eleverna beskriver även här att de är mer nöjda med de lärare som är knutna till respektive programs arbetslag, de upplever framför allt att de lärare som undervisar i enstaka gymnasiegemensamma kurser i mindre utsträckning arbetar med att de ska förstå ämnesplanernas mål och kunskapskrav. Eleverna på det naturvetenskapliga programmet uttrycker att de försökt att få sina lärare att konkretisera begreppen "utförligt" och "nyanserat" i kunskapskraven men att de upplever att inga lärare har kunnat tydliggöra och konkretisera begreppen för dem. Lärare bekräftar elevernas bild vad det gäller diskussionen om begreppen och beskriver att de upplever att "de inte är så samkörda" med hur de förklarar ämnesplanernas mål och kunskapskrav. Rektor uttrycker vid intervju att han inte deltagit i eller initierat ett arbete för att arbeta med denna fråga.

Skolinspektionens utredning visar att skolenheten behöver utveckla sitt arbete med att förklara målsättningar och grundläggande begrepp och säkerställa att alla lärare klargör utbildnings- och examensmål.

Sammanfattningsvis visar Skolinspektionens utredning att det finns brister i skolenhetens arbete med undervisning och lärande. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och Hudiksvalls kommun föreläggs att åtgärda bristerna.

Författning

16 kap. 6 § skollagen

Grundläggande värden och inflytande

Bedömning

Hudiksvalls kommun måste vidta följande åtgärd för att förbättra arbetet med grundläggande värden och inflytande.

- Ge eleverna ett reellt inflytande över arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll.

Motivering

Enligt skollagen ska eleverna ges inflytande över utbildningen. De ska fortlöpande stimuleras att ta aktiv del i arbetet med att vidareutveckla utbildningen.

I förarbetena till skollagen (prop.2009/10:165 s 674) anges att det inte är tillräckligt att eleverna ges möjlighet att ta del i arbetet med att vidareutveckla utbildningen utan att det krävs ett mer aktivt arbete från skolans sida. I läroplanen tydliggörs lärarnas ansvar för inflytandet genom att de svarar för att eleverna får ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och innehåll i undervisningen.

Skolinspektionens sammanfattande bild är att det saknas en gemensam strategi på skolenheten i hur eleverna ska ges ett reellt inflytande över utbildningen och sitt eget lärande. Hur lärarna arbetar med elevernas inflytande skiljer sig också åt mellan programmen. Lärare uttrycker vid intervju att de upplever elevernas inflytande som alltför begränsat och att de diskuterat frågan om elevinflytande under flera år men att diskussionerna inte lett till en utveckling i hur man hanterar inflytandefrågorna. De beskriver att skolan saknar en gemensam strategi över hur inflytandet ska öka i takt med ålder och mognad. Samtidigt uttrycker elever vid intervju att lärarna efterfrågar deras uppfattningar om arbetssätt, arbetsformer och redovisningsformer men att eleverna på naturvetenskapligt och tekniskt program ofta lämnar över ansvaret till lärare att bestämma över och utforma undervisningen. Lärarna bekräftar elevernas bild och beskriver vidare att många elever inte lägger så stor vikt vid att ha inflytande samtidigt som de låter eleverna inta ett passivt förhållningssätt. Rektor beskriver vid intervju att elever och klasser ibland uttryckt att de inte hinner med att ha inflytande genom till exempel programforum och bekräftar därmed lärare och elevers bild av svårigheten skolan har att involvera eleverna i utvecklingen av utbildningen. Rektor uttrycker också att man på skolan pratat om elevinflytande men att det varit svårt att tolka enkätresultat och komma fram till förslag på hur man kan utveckla och förbättra elevinflytandet. Diskussionerna på skolan har inte lett fram till ett gemensamt förhållningssätt i frågan uppger rektor. Lärare och elever på industritekniska programmet beskriver att elevernas inflytande bygger på ett informellt förhållningssätt där lärarna snabbt kan plocka upp elevernas idéer, önskningar och uppfattningar och att det får en konkret påverkan på undervisningen. Samtidigt beskriver lärarna att de saknar ett uttalat gemensamt förhållningssätt vad det gäller inflytande så att lärare som inte ingår i programmets arbetslag kan omfattas av det.

Skolinspektionen vill i sammanhanget understryka att det inte endast är av vikt att eleverna ges möjlighet till inflytande utan att skolan även har ett uppdrag att eleverna fortlöpande ska stimuleras att ta aktiv del i arbetet med att vidareutveckla utbildningen och hållas informerade i frågor som rör dem.

Sammanfattningsvis visar Skolinspektionens utredning att det finns brister i elevernas inflytande över utbildningen. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och Hudiksvalls kommun föreläggs att åtgärda bristen.

Författning

4 kap. 9 § skollagen, Lgy 11 2.3 Elevernas ansvar och inflytande

Trygghet och studiero**Bedömning**

Hudiksvalls kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet med trygghet och studiero.

- Upprätta en plan mot kränkande behandling som anger vilka åtgärder som ska vidtas för att förebygga och förhindra kränkande behandling samt en redogörelse av hur föregående års planerade åtgärder har genomförts.
- Se till att rektorn och lärare vidtar åtgärder för att tillförsäkra eleverna studiero.

Motivering*Plan mot kränkande behandling*

Enligt skollagen ska huvudmannen se till att det varje år upprättas en plan med en översikt av de åtgärder som avses påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.

I Skolverkets allmänna råd för arbetet mot diskriminering och kränkande behandling (SKOLFS 2012:10) anges att arbetet med planen mot kränkande behandling bör bedrivas så att planen återspeglar förhållande i varje enskild verksamhet.

Skolinspektionen har tagit del av Bromangymnasiets plan mot kränkande behandling. Det är en gemensam plan för fyra av de fem skolenheterna som ingår i Bromangymnasiet och gäller bland annat för Bromangymnasiet Skolenhet 1. Den är upprättad 2013-11-21. Planen uppfyller till viss del författningarnas krav. Den saknar dock en redovisning av vilka konkreta insatser som skolenheten, utifrån en aktuell kartläggning, planerar att vidta under det kommande året för att förebygga och förhindra kränkande behandling. Bromangymnasiets verksamheter är av skiftande karaktär och även rent geografiskt utspridda. I planen går det inte att urskilja de specifika förutsättningar, behov och åtgärder som finns på Broman 1. Planen saknar också en redovisning av hur de under föregående år planerade åtgärderna har genomförts. Lärare uttrycker vid intervju att det är några år sedan man diskuterade planen mot kränkande behandling och det inte genomförts någon kartläggning av elevernas trygghet och trivsel såvitt de känner till. Eleverna beskriver också vid intervju att de informerats

om innehållet i planen men att de inte har deltagit i någon form av kartläggning eller revision av planen.

Skolinspektionens utredning visar att skolan behöver utveckla planen mot kränkande behandling så att den uppfyller de krav som finns i skollagen.

Studiero

Enligt skollagen ska utbildningen utformas på ett sådant sätt att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero.

Elever vid industritekniska programmet beskriver vid intervju att deras utbildning inte präglas av studiero. Framför allt i årskurs 1 upplever de att det är problem med att oro på lektioner och elever som stör lektioner. Eleverna uttrycker att det därmed upplever att förutsättningarna för lektionerna blir lite osäkra och att det påverkar deras upplevelse av sin utbildning. De beskriver att det är färre som söker programmet och att flera elever inte är studiemotiverade och att detta påverkar klimatet och möjligheten att få studiero. Eleverna beskriver att vissa elever kan vara överksamma på lektioner eller göra annat som upptar lärarnas tid och därmed påverkas möjligheten att studera och studieron. Lärare, studie- och yrkesvägledare och rektor ger liknande beskrivningar vid intervjuer och uttrycker att studiesituationen på programmet förändrats och att det bidragit till att studieron har försämrats på det industritekniska programmet det senaste året.

Sammanfattningsvis visar Skolinspektionens utredning att det finns brister i skolans plan mot kränkande behandling samt i skolans arbete med att skapa en miljö som präglas av trygghet och studiero. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och Hudiksvalls kommun föreläggs att avhjälpa bristerna.

Författning

5 kap. 3 §, 6 kap. 8 § skollagen

Särskilt stöd

Bedömning

Hudiksvalls kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet med särskilt stöd.

- Se till att implementera rutiner för arbetsgången med särskilt stöd som överensstämmer med skollagens krav så att alla elever i behov av särskilt stöd utreds och ges det stöd utredningen visar att de behöver
- Utarbeta åtgärdsprogrammen så att de anger vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas.

Motivering*Rutiner i samband med utredning av elevers eventuella behov av särskilt stöd*

I skollagen anges att om det inom ramen för undervisningen eller genom resultatet på ett nationellt prov eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås ska detta anmälas till rektorn. Rektorn ska se till att elevens behov skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med elevhälsan om det inte är uppenbart obehövligt. Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd ska han eller hon ges sådant stöd. Vidare ska enligt skollagen ett åtgärdsprogram utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd.

Skolinspektionens sammanfattande bild är att skolenhetens rutiner för arbetet med särskilt stöd inte är till fullo förankrade hos personalen. Därmed är det även oklart när elever ska ges särskilt stöd, åtgärdsprogram ska utarbetas och hur stödet ska följas upp. Vid intervjuer med lärare uttrycker de en osäkerhet hur skolans rutiner för särskilt stöd ser ut. Att lärare ska anmäla till RIV (Resursinventering) är tydligt men rutinerna efter anmälan beskriver lärare på olika sätt. Några uttrycker att efter RIV har man en elevvårdskonferens där stöd till elever dokumenteras i ett protokoll men om det utöver detta skrivs ett åtgärdsprogram och vem som beslutar om det råder det en osäkerhet kring. Representeranter för elevhälsan ger också olika beskrivningar av hur arbetet och beslut kring särskilt stöd dokumenteras. Flera använder sig av den tidigare skollagens begrepp elevvårdskonferenser och protokoll kopplat till dem, medan andra hänvisar till åtgärdsprogram. Rektor uttrycker vid intervju en osäkerhet om rutinerna till exempel vad det gäller vilka tidsaspekter som finns för utvärdering av individuella stödinsatser. Vid intervjuer med lärare, rektor och representeranter för elevhälsan uttrycker samtliga en osäkerhet vilka elever som har åtgärdsprogram vid tidpunkten för Skolinspektionens tillsyn, vad som står i dem och när de ska utvärderas. Några beskriver att åtgärder finns definierade i protokoll, osäkert vilket, medan andra hänvisar till åtgärdsprogram. Det finns till exempel på elever som får ett särskilt stöd där rektor beskriver att han är osäker på om de har åtgärdsprogram och om de kontinuerligt följs upp.

Att rutinerna inte är tillräckligt förankrade kan, enligt Skolinspektionen, innebära att det finns en risk för att elevers eventuella behov av särskilt stöd inte utreds och att elever därmed inte heller får sitt behov av särskilt stöd tillgodosett.

Åtgärdsprogram

Enligt skollagen ska ett åtgärdsprogram utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska det framgå vilka elevens behov är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas.

Brister i skolenhetens rutiner kring arbetet med särskilt stöd visar sig också i de åtgärdsprogram som Skolinspektionen tagit del av. Åtgärdsprogrammen har generellt flera brister. I ett av åtgärdsprogrammen består utredningen enbart av ett konstaterande att eleven har svårigheter i matematik och åtgärden som sätts in är tid i skolans PR-grupp (pedagogisk resurs). Det är därmed oklart vilket stöd eleven ska få, vem som har ansvaret för åtgärden, samt hur detta ska följas upp och när det ska göras. Rektor uppger vid intervju att skolan arbetar med åtgärdsprogram men kan samtidigt inte förklara de brister vad det gäller utredning, beskrivning av åtgärder och uppföljning som finns i de åtgärdsprogram som Skolinspektionen tagit del av.

Skolinspektionen konstaterar att då elevernas behov och beskrivningar av åtgärder inte tydligt anges i åtgärdsprogrammen kan det innebära att elever inte får ett särskilt stöd som är anpassat efter deras behov och som de har rätt till.

Sammanfattningsvis visar Skolinspektionens utredning att det finns brister i skolans arbete med särskilt stöd. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och Hudiksvalls kommun föreläggs att åtgärda bristerna.

Författning

3 kap. 8–9 §§ skollagen

Bedömning och betygssättning

Bedömning

Hudiksvalls kommun måste vidta följande åtgärd för att förbättra arbetet med bedömning och betygssättning.

- Se till att elever har utvecklingssamtal minst en gång per termin.

Motivering

Utvecklingssamtal

Enligt skollagen ska rektor se till att en elev ges en samlad information om sin kunskapsutveckling och studiesituation (utvecklingssamtal) minst en gång per termin.

Vid intervju med elever på industritekniska programmet framkommer att flera av eleverna i årskurs 1 och 2 inte haft utvecklingssamtal under året. Rektor uppger i ett kompletterande svar till Skolinspektionen, efter att varit i kontakt med lärarna på programmet, att det under våren 2014 har varierat om utvecklingssamtal har genomförts.

Sammanfattningsvis visar Skolinspektionens utredning att det finns brister när det gäller skolans utvecklingssamtal. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och Hudiksvalls kommun föreläggs att åtgärda bristen.

Författning

15 kap. 20 § skollagen

Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen

Bedömning

Hudiksvalls kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet med pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen.

- Se till att rektorn har god kunskap om det inre arbetet i skolan och verkar för att utbildningen planeras och utvecklas med inriktning att uppfylla de nationella målen för utbildningen.
- Se till att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete som dokumenteras och består i planering, uppföljning och utveckling av utbildningen.

Motivering

Pedagogiskt ledarskap

Enligt skollagen ska det pedagogiska arbetet vid en skolenhet ledas och samordnas av en rektor som särskilt ska verka för att utbildningen utvecklas. Enligt läroplanen har rektorn, som pedagogisk ledare och chef för lärarna och övrig personal i skolan, det övergripande ansvaret för att verksamheten som helhet inriktas mot de nationella målen.

Skolinspektionens utredning visar flera brister inom områden som rektor har ett särskilt utpekat ansvar för. Rektor uppger vid intervju att han saknar detaljkunskap om rutiner och resultat på skolan eftersom han varit där under kort tid och kommer att sluta i samband med sommaren 2014. Lärare uttrycker vid intervju att de under en längre tid saknat ett pedagogiskt ledarskap. De beskriver att de sällan haft rektor som observerat deras undervisning och gett återkoppling på det. Det har inte heller funnits någon rektor som har drivit ett kvalitetsarbete på skolan. Programmen har ofta fått "sköta sig själva" och inga utvecklingsåtgärder har vidtagits. Lärarna uttrycker att deras upplevelse är att rektorn prioriterat administrativa arbetsuppgifter och att arbetslagen därmed ibland hamnat i situationer när enskilda lärare, eller mindre grupper av lärare, i arbetslagen behövt fatta beslut i vad de uppfattar som pedagogiska ledningsfrågor som de uppger sig inte fått ett utpekat ansvar för. De menar att det därmed blivit problem med legitimiteten kring de besluten och att de inte alltid följts av alla lärare. Rektor bekräftar lärarnas beskrivning men uppger samtidigt att eftersom han kommer att sluta inom kort har han inte prioriterat upp-

giften att bygga upp och driva ett pedagogiskt ledarskap på skolenheten under våren utan koncentrerat sig på mer administrativa uppgifter. Rektor uppger också att eftersom han haft andra uppdrag på Bromangymnasiet tidigare har han inte detaljkunskaper i många frågor som specifikt rör Broman 1.

Systematiskt kvalitetsarbete

Enligt skollagen är det rektorns ansvar att se till att det på skolenhetsnivå genomförs ett systematiskt och kontinuerligt kvalitetsarbete som består i planering, uppföljning och utveckling av utbildningen och att detta arbete dokumenteras. Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet ska vara att de mål som finns för utbildningen i skollagen och andra föreskrifter (nationella mål) uppfylls.

Enligt Skolverkets allmänna råd om systematiskt kvalitetsarbete för skolväsendet (SKOLFS 2012:98) bör rektorn se till att dokumentationen av kvalitetsarbetet är tillräcklig för att ligga till grund för analys och beslut på enhetsnivå om prioriteringar av utvecklingsinsatser. Rektorn ska också skapa rutiner och former för dokumentation som är effektiva och ändamålsenliga för enhetens kvalitetsarbete, samt sträva efter att dokumentationen ger en samlad bild av utbildningens kvalitet inom enheten.

Vid intervju med lärare beskriver de att de i flera avseende saknar ett kvalitetsarbete som leder till en utveckling av verksamheten. De uttrycker att det inte görs några löpande uppföljningar av elevernas resultat och måluppfyllelse utan uppföljningarna att utvärdering och analys begränsas till det arbete kring kvalitetsredovisningen som görs i slutet av läsåret i juni. Det utgör inte en naturlig del av arbetet utan upplevs som en "extra pålaga" utan som det inte avsätts tillräckligt med tid för uppger lärare. Representanter för elevhälsan uttrycker också vid intervju att de inte varit delaktiga i någon utvärdering av resultatet och kvalitén av deras insatser och arbete.

Skolinspektionen har tagit del av skolenhetens dokumenterade kvalitetsarbete vilket består av kvalitetsredovisningar för de tre programmen och konstaterar att analyserna av samlade kunskapsresultat många gånger är knapphändiga. De präglas istället av beskrivningar av vad man gjort under året. Det bekräftas även i lärarintervjuer där lärare uppger att de diskussioner och analyser av övergripande kunskapsresultat man har inte leder till utveckling av utbildningen utan mer upplevs som att det tar tid. De beskriver att tiden som avsätts att arbeta och skriva kvalitetsrapporterna ofta är knapp och att det då ofta finns konkurrerande arbetsuppgifter. Lärare uppger också att det finns exempel på att enskilda lärare åtagit sig uppgiften att skriva redovisningen "för att få den gjord" och att redovisningen därmed inte ger en bild av deras gemensamma analyser och därmed inte kan utgöra en grund för åtgärder för förbättring. I programmens kvalitetsredovisningar saknas också uppföljningar av tidigare

insatser och åtgärder. Rektorn beskriver vid intervju att eftersom han arbetat så kort tid har han ingen uppfattning om hur arbetet med kvalitetsredovisningarna har gått till tidigare. Han uttrycker dock att redovisningarna saknar analyser som kan ligga till grund för beslut om åtgärder för att utveckla och förbättra utbildningen. Till exempel har det faktum att det är få elever som når de högre betygen i vissa ämnen inte uppmärksammat. Under våren 2014 har det inte inletts något arbete med att kontinuerligt följa upp utbildningen uppger rektor.

Skolinspektionen konstaterar att eftersom fördjupade analyser och därtill kopplade åtgärder för förbättring saknas i kvalitetsredovisningarna innebär att viktiga länkar saknas för att utveckla utbildningen och därmed skapa förutsättningar för att höja elevernas kunskapsresultat. Rektor behöver därför ta ansvar för kvalitetsarbetet så att det kan anses som kontinuerligt och systematiskt.

Sammanfattningsvis visar Skolinspektionens utredning att det finns brister i skolans pedagogiska ledning och utveckling av utbildningen. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och Hudiksvalls kommun föreläggs att avhjälpa bristerna.

Författning

2 kap. 9 § och 4 kap. 4-6 §§ skollagen, Lgy 11 2.6 Rektorns ansvar

Erbjudande av utbildning

Bedömning

Hudiksvalls kommun måste vidta följande åtgärd för att förbättra arbetet med erbjudande av utbildning.

- Se till att eleverna har tillgång till en samlad elevhälsa som arbetar förebyggande och hälsofrämjande för att stödja elevernas utveckling mot målen.

Motivering

Elevhälsan

Skollagen anger att det ska finnas en elevhälsa för eleverna. Elevhälsan ska främst vara förebyggande och hälsofrämjande, och elevernas utveckling mot utbildningens mål ska stödjas.

I förarbetena till skollagen (prop. 2009/19:165) betonas att arbetet med elevhälsa förutsätter en hög grad av samverkan mellan elevhälsans personal och övriga personalgrupper i skolan. Det anges även att elevhälsan har ett särskilt ansvar för att undanröja hinder för varje enskild elevs lärande och utveckling.

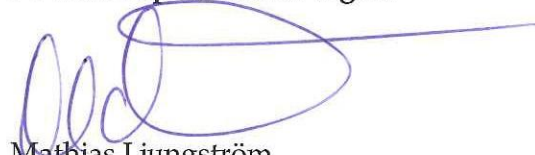
Enligt rektor har Bromangymnasiet en gemensam elevhälsa som består av kurator, skolsköterska och specialpedagog. Elevhälsans olika funktioner på

Bromangymnasiet är inte specifikt knutna till de olika skolenheterna, utan de är uppdelade på olika program. Elevhälsans representanter uppger vid intervju att de inte är involverade i det förebyggande arbetet utan arbetar mer åtgärdande. De beskriver till exempel att de arbetat med elevernas upplevelse av stress utifrån en uppkommen situation men sedan inte haft möjlighet att kunna arbeta förebyggande. Lärare uttrycker vid intervju att elevhälsan inte finns tillgängliga i det förebyggande arbetet. Rektor bekräftar att det är komplicerat att få till tid eftersom det förebyggande arbetet ofta kräver lång framförhållning. Samtidigt upplevs lektionstiden som dyrbar för lärarna att elevhälsans förebyggande arbete konkurrerar med andra utomstående aktörer, till exempel ungdomsmottagningen, som också vill ta lektionstid i anspråk. Det innebär att elevhälsan inte getts tillräckliga förutsättningar att arbeta förebyggande uppger rektor.

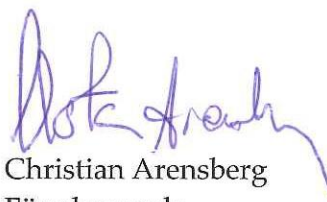
Sammanfattningsvis visar Skolinspektionens utredning att det finns brister i elevhälsans förebyggande och hälsofrämjande arbete för att stödja elevernas utveckling mot målen. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och Hudiksvalls kommun föreläggs att åtgärda bristerna.

Författning

2 kap. 25 § skollagen

På Skolinspektionens vägnar

Mathias Ljungström
Beslutsfattare

Christian Arensberg
Föredragande

Bilaga:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla verksamheter och hos alla huvudmän. Tillsynen fokuserar på faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevers möjligheter att nå målen för verksamheten. Tillsynen inriktas mot tre huvudområden: Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt. För enskilda huvudmän granskas även huvudmannaskap och godkännande.

Tillsynen av förskola, fritidshem och vuxenutbildning i en kommun är inriktad på hur kommunen tar sitt ansvar för verksamheten. I de fall fritidshem finns vid fristående skolor ingår de i tillsynen av skolenheten. Förskolor som drivs av enskilda huvudmän har fått sitt tillstånd av kommunen och det är därmed kommunen som har ansvaret för tillsyn av dessa.

Alla skolenheter besöks vid tillsynen. Vid den tredjedel av skolorna där Skolinspektionen bedömer att det är lägre risk för problem och brister granskas färre delområden och besöken görs under en halv dag. Övriga skolenheter granskas inom samtliga bedömningspunkter och under flera dagar.

Tillsynen grundar sig på dokument som exempelvis plan mot kränkande behandling, kunskapsresultat och annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, besök i skolenheter och intervjuer. Oavsett tillsynsform ger Skolinspektionens granskning inte någon heltäckande bild av verksamheten utan ska ses som en bild vid det aktuella granskningstillfället inom de områden som ingår i tillsynen.

Efter tillsynen redovisas Skolinspektionens bedömningar i ett beslut. Redovisningen görs i form av avvikelserapportering vilket innebär att det endast är de bedömningspunkter där det förekommer brister som beskrivs i beslutet. För kommuner bedöms även ansvarstagandet som helhet för den utbildning kommunen bedriver. Innan ett beslut fastställs ges alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

I de fall Skolinspektionen funnit brister har huvudmannen ansvar för att komma tillrätta med bristerna. Huvudmannen ska också redovisa de åtgärder som har vidtagits i för att åtgärda bristerna. För att följa upp huvudmännens arbete kan flera besök eller andra kontakter bli aktuella då Skolinspektionen också vill se effekter av de åtgärder som vidtas.

Mera information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats www.skolinspektionen.se under fliken Inspektion.